

Aan de gemeenteraad van Tubbergen

Zaaknummer
896957

Bijlagen
2

Onderwerp
Datum collegevergadering: 19 maart 2024, Raadsbrief 2024 nr. 24

Verzenddatum
19 maart 2024

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over het op de hoogte houden van de gemeenteraad over ontwikkelingen rondom de motie op 27 februari 2024 door Keerpunt 22 'Behoud rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport'.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten de gemeenteraad middels een raadsbrief te informeren over de reactie van de NS in het kader van de kwestie 'Behoud rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport'.

Toelichting

Op 28 februari 2024 hebben wij een reactie ontvangen van de NS op de diverse moties en brieven die door zowel gemeenten als de provincie verzonden zijn in het kader van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport. In deze reactie benoemt de NS de argumenten waarom zij ervoor hebben gekozen om de treinverbinding Enschede - Schiphol Airport te laten vervallen per 2025.

U vindt de reactie van de NS in de bijlage.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres gemeente@tubbergen.nl

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

Ing. J.L.M.Scholten

de burgemeester

Drs. A.H. Postma

Postbus 255, 8000 GA Zwolle
Twente Board
Mevrouw Bijleveld-Schouten, Mevrouw Steen
De heer Bijvank
M.H. Tromplaan 1
7511 JJ Enschede

NS

Regiodirectie NoordOost

Koggelaan 19
Postbus 255
8000 GA Zwolle
www.ns.nl

Datum 28 februari 2024
Ons kenmerk CCA/RDNO/00121
Onderwerp Dienstregeling 2025

Telefoon 088 - 671 14 40
E-mail Maarten.Haverkamp@NS.nl

Geachte dames Bijleveld-Schouten, Steen en heer Bijvank,

Op 15 februari ontving NS uw brief over de door ons voorgenomen dienstregeling 2025 en de gevolgen daarvan voor Twente. Dank voor de mogelijkheid om te reageren op de door u geuite zorgen en ik spreek de verwachting uit dat we het onbegrip voor de door ons gemaakte keuze enigszins of zelfs geheel kunnen wegnemen.

Mocht er na lezing van deze brief nog behoefte zijn aan een mondelinge toelichting dan zijn we daar, zoals ook eerder aangegeven meer dan toe bereid.

Net als de regio Twente ziet ook NS de nu voorgestelde dienstregeling niet als haar ideale dienstregeling, we zijn echter geconfronteerd met twee zaken; (1) problemen op de HSL en (2) een tekort aan nieuwe Intercity's (ICNG) die maken dat we op dit moment geen andere keuzes kunnen maken dan de nu aan u voorgelegde.

NS overvallen door problemen op de hogesnelheidslijn

Laat ik beginnen met te zeggen dat het tot twee weken voor de bekendmaking van de nieuwe dienstregeling niet onze bedoeling was om de rechtstreekse verbinding tussen Twente en Schiphol te schrappen. Wij zagen echter door de vergaande en onlangs toegenomen problemen op de hogesnelheidslijn (HSL) voor nu geen andere mogelijkheid. Ik zal uitleggen waarom.

Ambitie NS: nieuwe, snelle ICNG-treinen naar Groningen/Leeuwarden en Enschede

Het uiteindelijke plan (toekomst na 2025) is dat NS met de nieuwe ICNG-trein vanaf Rotterdam over de HSL rechtsreeks naar Groningen/Leeuwarden en (via Amersfoort) naar Enschede rijdt. Vanwege een tekort aan ICNG's door leveringsproblemen lukt dit nu niet. We hadden daarom een dienstregeling gemaakt waarin de trein (ICNG) richting Noord-Nederland zou keren in Almere, reizigers naar het Noorden zouden daar over moeten stappen. De rechtstreekse trein van Enschede naar Schiphol bleef overeind.

Snelheidsbeperking HSL maken tijdelijk aanpassing dienstregeling noodzakelijk

Dat was het plan. Tot een paar weken terug. Toen werden we geconfronteerd met grote problemen (bovenop de problemen die er al waren) op de HSL. ProRail legde verdere snelheidsbeperkingen op en deze zullen naar verwachting lang tot in 2025 aanhouden. Treinen lopen daardoor veel vertraging op en reizigers zouden daardoor hun verbinding in Almere naar Noord-Nederland missen met als gevolg 30 minuten wachttijd. Ook andere verbindingen zouden geraakt worden. Daarom is door ProRail en NS geconcludeerd dat keren van de ICNG in Almere (wat nodig zou zijn om de verbinding tussen Twente en Schiphol overeind te houden) onacceptabele gevolgen zou hebben voor de dienstregeling. Een noodzakelijk robuust alternatief was nodig.

Zeer korte doorlooptijd voor ontwerp aangepaste dienstregeling

De alternatieve dienstregeling heeft NS in anderhalve week moeten bedenken en analyseren op maakbaarheid. Ook is de adviesaanvraag aan u in twee dagen geschreven. Dit was ook voor ons een vervelende noodzakelijke last minute actie. In deze periode hebben we u – op bestuurlijk en ambtelijk niveau – zo goed mogelijk proberen bij te praten.

Adviesaanvraag: vaker naar Utrecht / Den Haag, overstappen voor Amsterdam Zuid/Schiphol

Dit alternatief is het plan voor de dienstregeling 2025 zoals voorgelegd in de adviesaanvraag. In dit plan rijden 2 treinen (HSL-treinen, niet alle treinen kunnen op de HSL rijden) per uur via Schiphol en Amsterdam-Zuid naar Amersfoort en om daar te keren. We moeten deze treinen keren omdat er te weinig treinstellen zijn om ook op het traject Amersfoort – Enschede en vice versa met de ICNG te rijden. De treinen die vanaf de HSL via Schiphol naar Amersfoort rijden zullen dan het logistieke pad van de IC Enschede-Schiphol gebruiken en dat dwingt ons helaas tot het tijdelijk opheffen van deze rechtstreekse verbinding.

De HSL-treinen kunnen niet ‘keren’ op station Schiphol Airport of Amsterdam Zuid en moeten dus doorverbonden worden op een andere lijn. De enige mogelijkheid was de Intercity naar Amersfoort en Amersfoort Schothorst.

Cross platform overstap in Amersfoort

Het gevolg is dat reizigers tussen Enschede en Schiphol (en vice versa) in de dienstregeling 2025 altijd een cross-platform overstap (andere zijde van het perron) moeten maken en daarvoor 3-4 minuten de tijd hebben (de normtijd bedraagt 2 minuten). Daarmee blijft de reistijd tussen Enschede en Schiphol goeddeels gelijk. Wij zullen vanzelfsprekend ons uiterste doen voor een betrouwbare overstap in Amersfoort en onze prestaties op dit punt blijven monitoren en verwachten hiermee uw zorg ten aanzien van de robuustheid van de overstap te hebben weggenomen.

Tweemaal per uur rechtstreeks naar Utrecht en Den Haag

De IC Enschede rijdt tijdelijk 2 keer per uur rechtstreeks naar Utrecht en Den Haag. In de huidige dienstregeling is er één rechtstreekse trein per uur tussen Twente en Utrecht / Den Haag. In onderstaand kaartbeeld vindt u de voorgestelde lijnvoering van de Twentse IC's vanaf 2025.

Tijdelijke maatregel totdat problemen op HSL zijn opgelost

Tot onze spijt zien wij op dit moment geen andere oplossing dan de dienstregeling die we nu voor advies aan u voorleggen. Om de rechtstreekse verbinding tussen Enschede en Schiphol terug te laten keren is opheffing van de (extra) tijdelijke snelheidsbeperkingen op de HSL noodzakelijk. Op dit moment is het onbekend wanneer ProRail de (extra) snelheidsbeperkingen opheft. Uiteraard hoopt NS dat de problemen op de hogesnelheidslijn zo snel als mogelijk zijn opgelost zodat de rechtstreekse verbinding tussen Enschede en Schiphol hersteld kan worden.

Ook verbeteringen voor Twente in dienstregeling 2025

De dienstregeling vanuit Twente naar de Randstad kent gelukkig ook verbeteringen. Het overgrote deel van de reizigers vanaf Enschede reist richting Utrecht. Voor hen is de nieuwe dienstregeling een grote verbetering, zij krijgen immers tweemaal zoveel rechtstreekse treinen naar Utrecht en Den Haag. Voor reizigers richting Amsterdam Centraal zijn er geen veranderingen. In de praktijk betekent dit dat circa 80% van de reizigers tussen Twente en de Randstad geen verandering of zelfs een verbetering zal ervaren (geen overstap meer in Amersfoort) en dat circa 20% van de reizigers (altijd) moet overstappen in Amersfoort. Daarnaast wil NS in het weekend - op vrijdag- en zaterdagavond - een extra late Intercity van Twente naar de Randstad rijden en wil NS veel meer Sprinters rijden tussen Apeldoorn en Twente.

We blijven in gesprek

Tot slot: NS ziet uw belang en wij delen met u de ambities op het gebied van robuust, comfortabel en frequent treinvervoer. De sleutel voor de oplossing ligt in deze kwestie in het opheffen van de snelheidsbeperkingen op de hogesnelheidslijn. Ik kan me voorstellen dat niet altijd direct helder is wat dat te maken heeft met verbindingen in andere delen van Nederland zoals Twente. Ik hoop dat we dat in deze brief inzichtelijk hebben kunnen maken.

Vanzelfsprekend zijn wij altijd bereid verdere uitleg te geven en met elkaar in gesprek te blijven, onder meer aan de geplande OV- en Spoortafel Oost-Nederland. Ook blijven we graag met u in gesprek over ons gezamenlijke belang om de problemen op de hogesnelheidslijn op zo kort mogelijke termijn op te lossen.

Zou ik u tenslotte mogen verzoeken om de brief onder de aandacht te brengen van de andere 13 portefeuillehouders verkeer van de 14 Twentse gemeenten en de leden van de Young Board Twente?

Hoogachtend,

Maarten Haverkamp
Regiodirecteur

MOTIE VAN Keerpunt22

Ontvangen: 25 februari 2024

Motie nr.: Behoud rechtstreekse treinverbinding 1

Onderwerp: Behoud rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport

De raad, in vergadering bijeen op 27 februari 2024

constaterende dat:

- de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport is geschrapt in de nieuwe concept-dienstregeling van NS die voor 2025 zal gaan gelden;
- de NS aangeeft dat het om een tijdelijke maatregel gaat, maar dat er geen perspectief wordt geboden op het weer in werking stellen van de rechtstreekse treinverbinding;
- er reeds een brief is gestuurd vanuit de 14 wethouders mobiliteit van de Twentse gemeenten voor het behouden van de rechtstreekse treinverbinding;

overwegende dat:

- het schrappen van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport ten koste gaat van de bereikbaarheid van de regio en dus ook voor inwoners van de gemeente Tubbergen nadelige gevolgen met zich meebrengt;
- dit, na het reeds vervallen van de rechtstreekse treinverbinding met Rotterdam Centraal en Amsterdam Centraal, de zoveelste grote verslechtering is in de dienstregeling tussen Twente en de Randstad;
- dit ook als tijdelijke maatregel onacceptabel is voor de bereikbaarheid, leefbaarheid en werkgelegenheid;
- maximale bestuurlijke inzet van meerwaarde is voor een (regionale) lobby voor het behoud van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport;

besluiten:

- in navolging van andere Twentse gemeenten ook een statement voor het behoud van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport op te stellen richting de NS door middel van een brief met daarin een pleidooi voor het behoud van de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport;

draagt het college op:

- de gemeenteraad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen naar aanleiding van de reeds gestarte (regionale) lobby om de rechtstreekse treinverbinding Enschede-Schiphol Airport te behouden;
- waar mogelijk aanvullende actie te ondernemen om deze lobby kracht bij te zetten;
- deze motie en het nog op te stellen statement van de gemeenteraad te delen met de NS, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de veertien Twentse gemeenteraden en in de Twenteraad en andere relevante samenwerkingsverbanden.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Keerpunt22

CDA

GB/VVD

Stijn Hesselink

Christel Luttkhuis

Noortje Haarman

Motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken

Wijze van indienen van een motie: een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend (art. 34 Reglement van orde).